

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia económica de España

Materia	Historia económica de España			
Código	V03G100V01906			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Martínez Domínguez, María Blanca			
Profesorado	Martínez Domínguez, María Blanca			
Correo-e	blancam@uvigo.es			
Web	http://http://fccee.uvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxecto explicar a evolución de a economía española contemporánea, arrincando de a chamada crise de o Antigo Réxime ata finais de o século XX, para entender o crecemento a longo prazo e o cambio estrutural, a través de as súas principais etapas históricas. Atenderá ao lado da oferta da economía e ao lado da demanda.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
C2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
C3	Coñecer o marco institucional da economía
C4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
C7	Comprender o entorno empresarial
C8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
C9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
D1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
D2	Capacidade de traballar en equipo
D3	Espírito emprendedor e capacidade de liderado, incluíndo empatía co resto de persoas
D4	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
D5	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
D6	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
D7	Fomentar a actitude crítica e autocrítica

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a linguaxe económica básico e o modo de pensar de os economistas.	C2
Coñecer o marco institucional de a economía	C3
Coñecer o perfil cambiante de as institucións e axentes que influíron en os resultados de a economía española contemporánea: Estado, particulares e empresas e sector exterior (outras nacións)	C3 C4
Capacidade para situar a economía en a súa evolución histórica	C4
Identificar as etapas de a evolución económica de a España contemporánea e os seus principais características	C4
Comprender as bases de funcionamento de a economía en cada unha de as etapas significativas de o desenvolvemento económico contemporáneo.	C4 C9

Habilidades en a procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido			C8
Coñecer e manexar a materia prima para estudar a Historia Económica española, as súas estatísticas e as súas fontes fundamentais			C4 C8
Analizar series históricas e inferir os comportamentos de os principais axentes económicos ante a evolución real (ou hipotética) de as variables económicas			C4 C8 C9
Fomentar a actitude crítica e autocrítica			D1 D7
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais, éticos e medioambientais	A3	C7 C9	D1
- Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos			D3 D4
Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto oral coma escrita, no idioma propio e nunha lingua extranxeira	A4		D5 D6
- Capacidade de traballar en equipo, con responsabilidade, planificación, espírito de cooperación e empatía co resto de persoas do colectivo.	A4		D2 D4

Contidos

Tema	
1. O crecemento económico a longo prazo e o cambio estrutural.	Xeografía, recursos naturais. Os recursos humanos. Factores políticos e institucionais. Bases tecnolóxicas e organización empresarial. Etapas do crecemento económico e do cambio estrutural.
2. Crise do Antigo Réxime, revolución liberal e arranque da industrialización, 1789-1840-1890.	Natureza da crise, principais desequilibrios da economía e respostas: reorientación e política de reformas. Agricultura e recursos minerais. A industrialización: factores, limitacións e niveis. O inicio da ruptura enerxética. A formación do mercado nacional e a progresiva apertura ao exterior. O financiamento da economía (sistema financeiro e banca). O papel do Estado e a Facenda pública. A distribución da riqueza e da renda (mercados de traballo e desigualdade de xénero) O consumo dos fogares. A educación e a saúde (a beneficencia pública).
3. A economía española durante a segunda revolución industrial, 1890-1936.	Agricultura, entre a crise agraria finisecular e a modernización. O salto histórico na industrialización: novo ciclo tecnolóxico e empresarial (intensificación da transición enerxética). Cara a unha estratexia de desenvolvemento nacionalista: viraxe da política comercial e nova estrutura institucional protectora e interventora. O financiamento da economía. O papel cambiante do Estado. A distribución da riqueza e a renda (mercado de traballo e desigualdade de xénero). Consumo dos fogares, inicio da transición nutricional e primeiras manifestacións do consumo de masas. Educación e saúde (da beneficencia pública á asistencia social).
4. A economía durante a Guerra Civil e o franquismo (1936-1973)	As economías de guerra (1936-1939). Autarquía e illamento (1939-1951). A década bisagra: industrialización substitutiva de importacións (1951-1959). Estabilización, liberalización, desenvolvismo e crise (1959-1975).
5. A economía da democracia 1975-2008: reformas, integración europea e globalización.	Axustes, reformas e transición política (1975-1985). Integración na Unión Europea (1986-1996). Globalización e novo ciclo de crecemento económico.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Seminario	20	32	52
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	21	23

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Dúas horas semanais. Mediante esta metodoloxía, con apoio audiovisual, presentarase de xeito sintético, secuencial e motivadora os aspectos craves dos contidos fundamentais da materia. As primeiras sesións estarán dedicadas a ofrecer unha visión panorámica de a materia e conceptos básicos de historia económica; as restantes sesións estarán destinadas a exposición do temario. Malia que o método de estas sesións é fundamentalmente expositivo, se promoverá a participación activa de o alumnado.
Seminario	Estes seminarios de carácter eminentemente práctico son 8, cunha duración por sesión 2 horas e 30 minutos. Duas de estas sesións dedicarnase a titorías en grupo. Concíbense como parte de un proceso de aprendizaxe continuada. Permiten poñer en común os coñecementos adquiridos na preparación de cada sesión. Cada seminario práctica poderá consistir: a) Formulación do exercicio en cuestión (lecturas, resolución de exercicios, redacción dun breve informe, etc.). Esa formulación está subida a plataforma docente, dacordo co calendario de realización; b) Un traballo fora da aula (de biblioteca, procuras en catálogos ou bases documentales); c) Resolución da práctica, por escrito; d) Subida da mesma a plataforma docente; e) Exposición en clase, previamente fixada ou sobre a marcha, dacordo coa dinámica da mesma; f) Debate; discusión de dúbidas; g) Reformulación da práctica. h) Elaboración dun traballo final, de construción dun relato persoal, sobre a totalidade do material empregado en prácticas, por escrito e en formato PDF. Para as sesións de titoría en grupo: A docente seleccionará previamente cuestións clave dos contidos da materia, en función da súa importancia ou dificultade; Para estas sesións o alumnado deberá elabora un esquema de dúbidas e preguntas sobre ditas cuestións; También servirán estas sesións para resolver dúbidas xenerais sobre os contidos la materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	As dúbidas non resoltas na aula exporanse de modo individualizado nas horas de titoría.
Seminario	As dúbidas xurdidas coas lecturas e nas actividades das sesións de seminario, atenderáanse de modo individualizado en horas de titoría.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Seminario	A través do seis seminarios:	60	A3 A4	C2 C3 C4 C7 C8 C9	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7
	Avaliaranse os traballos prácticos, consistentes na lectura dun tema ou parte dun tema, na redacción dun informe ou síntese, e na a súa exposición e defensa.				
	Avaliaranse as iniciativas emprendedoras nas propostas de realización de traballos contrastando diferentes perspectivas e enfoques económicos, tanto dende un punto de vista historiográfico como metodolóxico onde pondrán poñerse de manifesto distintos posicionamentos.				
	Avaliarase a coherencia e calidade do traballo, esquema, síntese ou mapa conceptual, ou a valoración dos exercicios (comentario e análise de gráficos, series estatísticas ou textos, a resolución de cuestións e problemas).				
	Valorarase a calidade formal dos traballos realizados, a corrección sintáctica e gramatical e o uso acomodado da metodoloxía propia da investigación (o estudo rigoroso dunha materia ou dun tema).				
	Valorarase a asistencia, a participación, o cumprimento, a aptitude, os aspectos formais (redacción, sintaxe, ortografía, etc.), e a capacidade de transmitir as aprendizaxes realizadas e a calidade da expresión oral.				
Exame de preguntas de desenvolvemento	Estas probas realizaranse no exame final:	40	A3 A4	C2 C3 C4 C7 C8 C9	D5 D7
	Avaliaranse os coñecementos sobre os contidos teóricos da materia;				
	Valorarase que as respostas estean estruturadas, razoadas correctamente;				
	Valorarase a redacción correcta, clara e comprensible.				

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado poderá optar a dúas modalidades de avaliación.

A- AVALIACIÓN CONTINUA:

- O alumnado poderá renunciar a Avaliación continua (AC) do 29 de xaneiro a o 6 de marzo de 2024.
- É obrigatorio formalizar por escrito a renuncia e comunicalo ao profesorado que imparte a materia.
- As prácticas teñen carácter obrigatorio, son un total de 8 sesións, tendo unha duración de 2 horas e 30 minutos cada unha delas.
- A nota final do curso se compoñe de dúas ponderacións: o 60% correspondente a tódalas probas avaliadas nos seminarios desenvolvidas ao longo do cuatrimestre e a nota obtida na proba final, que coincidirá coa data da Avaliación Global (AG) cun 40% do total.

B -AVALIACIÓN GLOBAL (AG):

- A elección explícita da Avaliación Global (AG) conleva a realización dunha proba final escrita que suporá o 100% da calificación numérica, de 0 a 10. É obrigatorio elaborar as prácticas e subilas a plataforma docente, onde aparecerá un epígrafe de "**Renuncia a AC**", xa que a proba final escrita integra as dúas partes da materia, a teoría e a práctica.
- Para superar a materia é imprescindible alcanzar un 5 en cada unha das partes.

A convocatoria de **Fin de Carreira** consta dunha proba escrita co 100% da calificación. A materia que integra e a desenvolvida no curso vixente.

O estudiantado terá dereito a titorías nos horarios publicados na plataforma docente Moovi. É necesario facer unha solicitude para asignar unha cita de titoría ao profesorado que imparte a materia por correo electrónico.

As datas e os horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario da páxina web da facultade: <http://fcee.uvigo.es>

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a calificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Carreras, Albert y Tafunell, Xavier, **Entre el Imperio y la Globalización. Historia Económica de la España Contemporánea**, Crítica, 2018

Collantes, Fernando, **La Economía Española en 3D. Oferta, Demanda y Largo Plazo**, Pirámide, 2017

Maluquer de Motes, Jordi, **La Economía Española en Perspectiva Histórica.**, Pasado y Preente, 2014

Llopis, Enrique y Francisco Comín, **Historia Económica de España, siglos X-XX (Historia Del Mundo Moderno)**, Alianza, 2010

Tortella, Gabriel y Nuñez, Clara Eugenia, **El Desarrollo de la España Contemporánea. Historia Económica de los Siglos XIX y XX.**, Alianza, 2011

Bibliografía Complementaria

Carreras, Albert y Tafunell, Xavier (coordinadores), **Estadísticas Históricas de España : siglos XIX-XX**, Fundación BBVA, 2005

Comín, Francisco y Hernández, Mauro, **Crisis Económicas En España. 1300-2012. Lecciones De La Historia**, Alianza, 2013

Díez- Minguela, Alfonso; Martínez-Galarraga, Julio; Tirado-Fabregat, Daniel A., **Regional Inequality in Spain 1860-2015**, Palgrave Studies in Economic History, 2018

Gallego Martínez, Domingo; Germán Zubero, Luis ;Pinilla Navarro, Vicente (eds.), **Estudios Sobre el Desarrollo Económico Español: Dedicados al profesor Eloy Fernández Clemente**, PUZ, 2016

Prados de la Escosura, Leandro, **Spanish Economic Growth, 1850-2015**, Palgrave Studies in Economic History, 2017

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Economía mundial/V03G100V01202

Economía: Técnicas de economía aplicada/V03G100V01105

Estatística: Estadística I/V03G100V01205

Historia: Historia económica/V03G100V01103

Economía española/V03G100V01301

Macroeconomía I/V03G100V01503

Política económica/V03G100V01504

Políticas económicas comparadas/V03G100V01605

Comercio internacional/V03G100V01701

Técnicas cuantitativas para a análise económica/V03G100V01914

Outros comentarios

1. Aconséllase un traballo regular, sistemático, a o longo de o cuatrimestre, tanto no referente os contidos teóricos transmitidos nas clases maxistras coma nos traballos de seminario.

2. Na parte práctica como na teórica, será especialmente tido en conta o interese demostrado e a calidade de as intervencións, ben sexa dentro de os grupos de traballo que se formen, ben individualmente.

3. Considérase relevante unha actitude construtiva, crítica, e a participación activa nas clases teóricas e prácticas.

4. A expresión escrita debe coidarse de forma especial: a claridade na exposición, a orde, e o rigor ortográfico e sintáctico son fundamentais nun estudante universitario.